

ÁRPÁDHÁZI SZENT ERZSÉBET

ÁRPÁDHÁZI SZENT ERZSÉBET

Szül.:1207.

Meghalt: Marburg, 1231. november 17.

A ciszterci szerzetes, Heisterbachi Caesarius így kezdi Szent Erzsébet életrajzát: „A tiszteletreméltó és Isten előtt oly kedves Erzsébet előkelő nemzetségből származott, s e világ ködében úgy ragyogott föl, mint a hajnalcsillag." Erzsébet azok közé a szentek közé tartozik, akiknek sugárzása nem csökken, fénye minden kor minden emberének világít.

Magyarországon született, abban az országban, amelyben a független állami lét és a kereszténység alapjait Szent István király rakta le. Atyja II. András magyar király, anyja a merániai Gertrúd volt. Erzsébetet már négy éves korában eljegyezték Tübingia leendő grófjával, Lajossal. Lajos szülei, Hermann gróf és Zsófia grófnő e házasságtól sokat várt, és reményük igazolását látták abban, hogy a kis menyasszony fényes kísérettel és kincstárnyi hozománnyal érkezett a wartburgi várba. Német környezetben akarták nevelni, hogy jól elsajátíthassa új hazájának minden szokását.

A kis Erzsébet jósága és kedvessége hamarosan megnyerte a vár népét. A nála hét évvel idősebb Lajos kezdettől fogva szívből szerette. A leendő anyós, Zsófia asszony ellenben egyre növekvő rosszállással figyelte a gyermek fejlődését, mert szokásaival nem tudott egyetérteni. Nemcsak apró, túlzásnak minősített vallási gyakorlatai zavarták (Erzsébet például ismételten megszakította játékait, hogy, mint mondta, „Istent szeresse"), hanem az is, hogy teljes természetességgel magával egyenrangú társnak tekintette a legegyszerűbb gyermekeket is. Ezt még mind elnézte volna, mint gyermekes jámborságot, azt azonban már nem tudta megbocsátani, hogy Erzsébet nem vette át az udvari élet előírt formáit: nem volt hajlandó megtanulni a nők számára akkor kötelező tipegő járást, s ráadásul minden körtáncnál jobban szerette a vad lovaglást. Ezzel egyébként az egész udvar megütközését is kiváltotta, s ha Lajos védelmébe nem veszi az áskálódásokkal szemben, és aránylag korai házassággal meg nem szilárdítja helyzetét a várban, Erzsébetet valószínűleg hamarosan hazaküldték volna Wartburgból Magyarországra.

A házasságkötés azonban megtörtént, és a fiatalok boldogsága teljes volt. Erzsébet teljes szívével átadta magát férjének, akihez a szeretet sokkal erősebb kötelékei fűzték, mint a szülők akarata vagy az együtt töltött gyermekkor. Most már nyugodtan függetleníthette magát az udvari etikettől. Ha férjét hazavárta, messzire elébe lovagolt, és viharos örömmel üdvözölte. Lajos pedig az udvari emberek megrökönyödésére egy asztalnál étkezett vele.

Lajosnak tapasztalnia kellett, hogy felesége szívét, jóllehet nagyon szereti őt, nemcsak ő birtokolja: Isten volt az, aki Erzsébetet egészen lefoglalta magának. És Lajos hálás hittel vette tudomásul, hogy felesége néha éjszaka fölkel mellőle, és a hideg padlóra fekszik, hogy Isten szeretetéért egy időre elhagyja férje közelségét. Azon sem ütközött meg, ha Erzsébet az asztalnál egy falatot sem evett, mert éppen böjtölt. Az 1225-ben kitört éhínség idején teljes tekintélyével mögötte állt, amikor Erzsébet fölnyitotta a kamrákat és hombárokat, és „kifosztva" a várat, segített az éhezőkön.

Erzsébet legbensőbb titka s egyúttal legvonzóbb vonása az volt, hogy tökéletes összhangot tudott teremteni az Isten és a férje iránti szeretet között. Vannak, akik úgy magyarázzák, hogy a szerelme egyre inkább lelkiivé vált. Ám ezt cáfolja az a tény, hogy milyen kimondhatatlan fájdalmat érzett akkor, amikor Lajos 1227-ben kereszties hadjáratra indult. Mintha sejtette volna a jövőt, Lajos ugyanis még útközben megbetegedett és meghalt. A hírt alig merték közölni Erzsébettel, s mikor megtudta, ezzel a kiáltással rohant végig a vár termein: „Jaj, Uram Istenem, most az egész világ meghalt számomra!"

Lajos oltalma nélkül nem folytathatta tovább addigi életét, ezért egy óvatlan pillanatban, gyermekeivel együtt elhagyta a várat. A későbbi korokban, amikor már nem értették a szegénység utáni vágyat, amely Erzsébet szívében állandóan égett, menekülését úgy magyarázták, hogy

„elűzték a várból”. Érdekes fölfigyelnünk arra, hogy ez a későbbi értékelés mennyire megváltoztatta Erzsébet alakját: egy kitaszított, szegénységbe jutott grófnő, aki csodákat művel, hogy legyőzze környezete gonoszságait, jótettet jótetre halmoz, és fiatalon elég a szeretetben. Ez az Erzsébet-kép közelebb állt a hívők lelkéhez, mert érthetőbb volt, mint azé az asszonyé, aki mindezt szabad megfontolással, önként tette, és akinek férje halála adta az alkalmat arra, hogy az evangéliumot minden fenntartás nélkül kövesse.

Utolsó éveiben nagy szerepet játszott Marburgi Konrád, akit maga a pápa jelölt ki Erzsébet lelkiatyjául. Lajos még életben volt, amikor Erzsébet már arra a Konrádra bízta lelke vezetését, akinek 1226-ban engedelmisségi fogadalmat is tett. 1228-ban követte őt Marburgba. Konrád ferences komoly, szent buzgósággal teli pap volt, aszkézisben és szegénységben élt. Nagy feladatának tekintette Erzsébet tökéletességének kibontakoztatását. Szigorú lelkivezető volt: kis hibákért is megostorozta Erzsébetet. Ha észrevette ragaszkodását a világ dolgaihoz, azonnal kegyetlenül megvont tőle mindent. Így tiltotta el tőle utolsó társaságát, két kedves szolgálóját is. Erzsébet pedig nem tiltakozott és nem keresett kibúvókat, hanem Krisztus iránti szerelme jeleként tökéletesen engedelmeskedett. Oly hűséggel és hajlékonysággal simult Isten kezébe, hogy emberi szigor nem tudott ártani neki.

De amíg egyik oldalon engedelmisségével megkönnyítette lelkivezetőjének dolgát, a másik oldalon szinte lehetetlen feladat elé állította: Konrádnak kellett irányítania Erzsébet mindent felülmúló szeretetének tetteit. Konrád egészségéről is néha maga Erzsébet gondoskodott, mert a betegápolásból sem akarta kivonni magát. A lelkivezető és rábízottja közti harc egyik mozzanata tűnik föl abban a levélben, amelyet Konrád Erzsébet halála után IX. Gergely pápának írt: „Könnyek között kérte tőlem, engedjem meg, hogy házról házra járva koldulhasson. Amikor ezt megtagadtam tőle, azt válaszolta: ŐAkkor olyat teszek, amit nem tilthat meg nekem!Ű És nagypénteken (1228-ban), amikor az oltárok minden ékességüktől meg voltak fosztva, a minoriták kápolnájának oltárára tette kezét, és lemondott a saját akaratáról és a világ minden pompájáról. Amikor mindenről le akart mondani, amije csak van, elhúztam az oltártól...”

Özvegyi javaiból Erzsébet ispotályt rendezett be Marburgban. Attól a bizonyos nagypéntektől fogva ott szolgált a ferences harmadrend szürke ruhájában mint betegápoló. Gyermekait nevelőkre bízta, mert úgy látta, hogy nem tud számukra megfelelő nevelést biztosítani. E döntésében bizonyára része volt annak is, hogy a szívét most már osztatlanul Istennek akarta adni. Legkisebb lányát, Gertrúdot boldogként tiszteljük (lásd november 13-án!).

1231 novemberében Erzsébet megbetegedett. Utolsó napjait gyermeki derű ragyogta be. Elajándékozta a még meglévő holmiját, s vigasztalta a mellette lévő nővéreket. 16-án éjfél körül halt meg. Marburgban temették el, s már négy évvel halála után, 1235-ben szentté avatták.

Ünnepét 1670-ben vették föl a római naptárba, november 19-re, a temetése napjára. 1969-ben ünnepét visszatették november 17-re, halálának napjára.

LEGENDÁK ÁRPÁDHÁZI SZENT ERZSÉBETRŐL

A szeretet nagy szentjének életét a wartburgi vár, a benne látható Erzsébet-lakrész, Moritz von Schwindt romantikus képei, valamint sok- sok elbeszélés hozza közel hozzánk.

Erzsébet gyermekkorából egy játszótársa, Guda, a következő epizódot mondta el:

„Gyermeki szeretetével Szent János apostolt választotta kedves szentjének. Wartburgban ugyanis akkoriban az volt a szokás, hogy évenként mindenki sorshúzással választott magának egy szentet, akit külön is tisztelt és próbált követni. Erzsébet megkérte égi barátját, hogy a sorshúzás alkalmával mutakozzék meg neki. Az apostolok nevét egy-egy gyertyára írták, majd halomba rakták a gyertyákat, és húztak belőlük. Erzsébet Szent János gyertyáját húzta. Még egy próbát akartunk tenni, ezért ismét összekevertük a gyertyákat, de ő másodszor, sőt harmadszor is ugyanazt húzta ki. Attól a naptól fogva semmit nem tagadott meg, ha Szent János nevében kérték tőle.”

ERZSÉBET ÉS LAJOS

Miután tizennégy éves korában Lajos felesége lett, hatása annyira érezhető lett a fiatal grófon is, hogy Caesarius lelkesen írja: „Alattvalói számára boldog idők következtek. Rablás, betörés és erőszakos cselekmények esetében nem volt tekintettel a személyre. A gyilkost, akár lovag, akár nemes, akár paraszt volt, úgy ítélte meg, ahogy megérdemelte”.

***

Lajos egy alkalommal ellovagolt az Inselberg mellett, és így kiáltott: „Ha ez az egész hegy aranyból volna, akkor sem adnám oda érte az én Erzsébetemet!” Pedig Erzsébet tettei nemcsak az udvar embereit hökkentették meg rendszeresen, hanem olykor Lajostól is nagy megértést kívántak. Példa erre az az eset, amelyet legelső német életrajzírója jegyzett föl: Lajos távollétében Erzsébet befogadott a várba egy leprás beteget, sőt urának ágyába fektette, hogy állandóan mellette lehessen és szolgálhassa. Egy váratlan pillanatban hazatért a férje. Jelentették neki a történetet, s Lajos szívében egy pillanatra borzadás és rosszallás ébredt. Mikor azonban belépett a szobába „Isten, az Úr megnyitotta belső látásának szemét”, és meglátta a tulajdon ágyában a megfeszített Krisztust. „Lelkesen tekintett Erzsébetre, és így szólt: Erzsébet, édes nővérem! Ilyen vendéget igazán gyakran fektess az ágyamba! Ezt nagyon meg kell köszönnöm neked!”

***

Amikor Lajosnak hadba kellett vonulnia Itáliába, Erzsébet három éven át helyettesítette a grófság vezetésében. Éppen ezekben az években gyenge aratások és árvizek sújtották a vidéket, úgyhogy a nép éhezni kezdett. Az ifjú grófné pedig nagy határozottsággal és körültekintéssel cselekedni kezdett; a vár alatt ispotályt nyitott, ahol naponta száz szegény kapott ellátást. Gyakran saját kezűleg osztotta nekik a kenyeret és a pénzt. Eladta ékszereit és drága ruháit, gyapjút szőtt a szegényeknek, gyermekágyas asszonyok mellett segédkezett, és méltó temetést adott az elhunytaknak. Mikor hírért vette, hogy Lajos hazatérőben van, elébe lovagolt, és „ezernél többször is megcsókolta”. A várnagy panaszt emelt ellene, hogy „esztelen bőkezűségével” eltékozolta urának vagyonát. Igaz, hogy a kamrák és tárházak kiürültek, a nép azonban élt és békét élvezett. Lajos a panaszokra így válaszolt: „Engedjétek csak jót tenni, hogy megtegye, amit Istenért tenni akar, és legyen elég nekünk, ha Wartburg és Neunburg várát nem adja el!”

***

Egy alkalommal Lajos néhány napot barátjánál, a hildesheimi püspöknél töltött. Hazatérése után leült Erzsébet mellé, és mondani akart neki valamit, ő azonban sejtve, hogy a keresztes háborúról van szó, benyúlt urának zsebébe, és kihúzott belőle egy vörös posztóból készült keresztet. Megdöbbenve ismerte föl, hogy Lajos magára vette a keresztes lovagok jelét, s vállalta, hogy részt

vesz a Szentföldért vívott harcban. Erzsébet tudta, hogy ez ura hosszú ideig tartó távollétét, esetleg halálát is jelentheti. Lajos hosszú beszélgetéssel akarta fölkészíteni döntése közlésére Erzsébetet, akire ez a hirtelen fölfedezés olyan erővel hatott, hogy ájultan esett össze. Lajos vigasztalni próbálta, de Erzsébet fájdalmát, aki egész a grófság határáig, Schmalkaldenig elkísérte őt, nem tudta csillapítani.

***

Egy esztendő múlva hozták haza a türingiai lovagok Lajos holttestét. Erzsébet eléjük lovagolt, és fájdalommal telve borult a koporsóra, de így imádkozott: „Istenem, te tudod, mennyire szerettem az uramat. Odaadnám érte az egész világot, ha visszanyerhetném. De akaratod ellenére nem akarom visszahívni még akkor sem, ha csak néhány hajszálat kellene adnom érte”.

ERZSÉBET RÓZSÁJA

Abból az időből, amikor sógora, Henrik kormányozta a grófságot, elmondják, hogy Erzsébet változatlanul folytatta jótékonyágát a szegények között. Az egyik napon Henrik váratlanul tért haza a vadászatról, és találkozott vele, amint épp kosárral a karján igyekezett valahová. Henrik föltartóztatta, és látni akarta, mit visz a kosárban. Erzsébet engedelmesen átadta neki kosarát, melybe a szegények számára élelmet csomagolt, Henrik azonban illatozó rózsákat látott benne, s megszégyenülve útjára kellett bocsátania Erzsébetet.

JÓTETT HELYÉBE...

A következő eset mutatja, hogy az emberek milyen gyorsan elfelejtik a kapott jótéteményt, és válnak barátból ellenséggé: Az egyik napon Erzsébet egy szűk utcácskában járt, amely sártenger volt, csak a lerakott köveken lehetett száraz lábbal lépdelni. Szembejött vele egy öregasszony, akivel korábban nagyon sok jót tett, de most nemhogy kitért volna előle, hanem letaszította a köről, és csúf szidalmakkal halmozta el. Erzsébet megcsúszott és elesett a sárban, de szó nélkül kelt föl, a közeli pataokban letisztította a ruháját, és derűs arccal folytatta útját.

***

Az egyik udvari ember házában adtak szállást Erzsébetnek és gyermekeinek. A háziúr nagyon gorombán bánt vele, úgy kezelte mint egy bolondot, és lépten-nyomon sértegette. Amikor Erzsébet elhagyhatta ezt a szállást, a falaknak és a tetőnek megköszönte, hogy oltalmazták, és hozzátette: „Szívesebben mondanék köszönetet az embereknek is, de nincs miért”.

„HA A FÜVET ESTE LETIPORJÁK, REGGELRE TALPRA ÁLL!”

Egy közmondás szerint ha a fűvet este letiporják, reggelre talpra áll. Erzsébet is ilyen volt. A barátainak sikerült elérniük, hogy megkapja özvegyi részét és a gyermekeit illető örökséget. A kapott javakból ünnepet rendezett, és vagyona negyed részét saját kezűleg osztotta szét a szegények között. Beesteledett, mire mindenkinek átadhatta adományát. Mikor látta, hogy az öregek és betegek arra készülődnek, hogy a szabadban töltsék az éjszakát, kenyeret adott nekik, nagy tüzet rakatott, hogy melegedhessenek, és elrendelte, hogy mossák meg a szegények lábait. Az egyik ember dúdolni kezdett egy dalt, s hamarosan mindenki énekelt a tűz körül. Erzsébet boldog volt, és azt mondta társnőinek: „Látjátok, mindig mondtam, hogy csak vidámmá kell tenni az embereket!”

***

Marburgban a szállására fogadott egy vak és béna gyermeket, akinek nagyon kellemetlen betegsége volt. Mindaddig maga gondozta, amíg karjai között ki nem lehelte lelkét. Utána egy leprás kislányt fogadott magához. Mikor szigorú lelkiatyja ezt megtudta, kegyetlenül megbüntette.

***

Az egyik napon megjelent nála egy magyar küldöttség, élén egy tekintélyes úrral. András király azért küldte őket, hogy vigyék haza Erzsébetet Magyarországra. Mikor végre rátaláltak, foltozott ruhában a rokka mellett ült. A küldöttséget vezető úr felkiáltott elkeseredésében: „Ki látott már királynőt rokkánál!”

ERZSÉBET HALÁLA

Erzsébet mindössze huszonnégy éves volt, amikor földi életét befejezte. Magas láz vett erőt rajta, és a fal felé fordulva vacogva feküdt az ágyán. Egyszer csak a körülötte lévők arra lettek figyelmesek, hogy halkán, magyarul énekel. Később megmagyarázta nekik: „Egy kismadár ült le mellém, és olyan édesen dalolt, hogy kénytelen voltam vele énekelni. Hirtelen fölült, és elborzadva kiáltotta: „Mit tegyünk, megjelent az ördög! El innen, de mindjárt!” -- aztán megnyugodott, és így szólt: „Beszéljünk inkább a Gyermek Jézusról, hisz hamarosan itt a karácsony, amikor megszületett, és jászolba fektették”. Aztán felsóhajtott: „Itt az óra, amikor a Mindenható magához hívja barátját” -- és elszenderült.

Halálának híre megindította az egész tartományt. Szegényes, harmadrendi ruhájában ravatalozták föl az ispotály kápolnájában. Az emberek pedig seregestül jöttek, hogy utoljára láthassák jóságos anyjukat. Amikor megkezdték a gyászmisét, a templom tetejére leszállt egy nagy, fekete madár, és örömteli dalba kezdett.

(Forr.: <http://uj.katolikus.hu/>)

TIZENKÉT ÉLETSZABÁLY MARBURGI KONDÁRDTÓL ÁRPÁD-HÁZI SZENT ERZSÉBET SZÁMÁRA

1. Önkéntes szegénységben viseld el türelmesen a megvetést.
2. Melengesd szíveden az alázatot.
3. Hagyj fel az emberi vígasszal, és a test örömeivel.
4. Légy irgalmas felebarátodhoz.
5. Szívedből és gondolataidból soha ne hiányozzék Isten.
6. Köszönd meg Istennek, hogy halála által megszabadított a pokloktól, és az örök megsemmisüléstől.
7. Mivel Isten Fia sokat szenvedett érted, hordjad te is türelemmel keresztedet.
8. Szenteld magad testestől-lelkestől Istennek.
9. Emlékezzél gyakorta arra, hogy Isten kezének műve vagy, ezért törekedj arra, hogy majd egyesülhessél Vele.
10. Amit te kívánsz az emberektől, hogy megtegyék érted, azt tedd meg te is öérettük.
11. Gondolj mindig arra, hogy rövid az emberélet, és a fiatalok éppúgy meghalnak, mint az öregek, ezért törekedjél szüntelenül az örök életre.
12. Bánd mindig bűneidet, és könyörögj Istenhez, hogy azokat bocsássa meg neked.

(Forr.: [Vhttp://szenterzsebetut.hu/imadsagok](http://szenterzsebetut.hu/imadsagok))

IMÁK-ÉNEKEK SZENT ERZSÉBETHEZ

Ima Szent Erzsébet közbenjárásáért

Szent Erzsébet!

Te Krisztus szemével néztél,
Krisztus kezével adtál,
Krisztus szívével szeretted...
Segíts, hogy mi is
Krisztus szemével lássunk,
Krisztus kezével adjunk,
Az Ő szeretetével szeressünk.
Remélünk benned,
Bízunk benned,
Isten munkatársát látjuk benned,
Krisztus szemével néző,
Krisztus kezével adó,
Krisztus szívével szerető
Szent Erzsébet!

Ámen.

***

Árpád-házi Szent Erzsébet özvegy közbenjárását kérő ima

Szent Erzsébet, világító példádon felismerheti a világ, mire képesítheti a szeretet, a hit és az alázat a keresztény lelket. Szíved minden erejével egyedül és csupán Istenedet szeretted, tiszta és bensőséges szeretetet ajándékoztál neki. Ezért már itt a földön megízlelhetted a mennyország örömeit és gyönyörűségeit, amelyek azokra a lelkekre várnak, akik hivatalosak az imáadásra méltó isteni Bárány lakomájára. Földöntúli világosság, rendíthetetlen hit töltött el téged. Az Evangélium nemes leánya voltál. Felebarátodban Urunkat, Jézus Krisztust láttad. Ezért lelted örömedet abban, hogy a szegényekkel legyél, nekik szolgálj, felszárítsd könnyeiket, bátorságot önts beléjük, mindenféle szükséges szolgálatot teljesíts irántuk betegségeikben és szenvedéseikben egyaránt, amelyeknek mi, emberek, alávetettek vagyunk. Szeretetre méltó Szent Erzsébet! Téged egészen különleges módon szeretett Isten. Légy most a mennyben lelkünk oltalmazója, és segíts minket, hogy mindjobban tetszhessünk Jézusnak! A magas mennyből tekints le reánk! Tekinteted már súlyos betegségekből meggyógyított embereket itt a földön. Mi itt élünk a világban, ebben a rossz, romlott, az Isten ügyeivel szemben közönséges világban. Ezért fordulunk hozzád bizalommal. Kérd az úrtól értelmünk megvilágosodását és akaratunk megerősödését, hogy megtaláljuk lelkünk békéjét és az igaz szeretetet. Amen.

(IX. Pius pápa)

Imádság Szent Erzsébet ünnepén

"Istenünk, te megadtad Árpád-házi Szent Erzsébetnek, hogy a szegényekben Krisztust lássa és tisztelje.

Közbenjárására add, hogy mi is lankadatlan szeretettel segítsük embertársainkat minden testi-lelki bajukban.

Kérjük Isten, hogy Árpád-házi Szent Erzsébet érdemeiért hallgassa meg könyörgésünket!
Hogy az Egyház mindig és mindenütt hirdesse és gyakorolja Szent Erzsébet önfeláldozó emberszeretetét!

Hogy hívő néped irántad való szeretete embertársainak segítségével is megmutatkozzék!

Hogy egyházközségeink Szent Erzsébet példája nyomán gondoskodjanak szegényeikről és betegeikről, az öregekről és az elhagyatottakról!

Hogy a keresztény családanyak és az özvegyek az istenfélelemben és a jótékonyságban lássák igazi ékességüket!

Hogy az irgalmasság gyakorlásával elhunyt szeretteink lelkén is segítsünk!
Mindenható Atyánk!

Te Szent Erzsébet példáján megmutattad, hogy aki önfeláldozóan segíti embertársait, az könnyebben viseli a saját keresztjét.

Segíts minket is, hogy tevékenyen szeressük a rászorulókat, és ebből vigasztalást és erőt merítsünk!
Krisztus, a mi Urunk által.

Ámen."

***

Imádság Szent Erzsébethez bajban és szenvedésben....

Ó Szent Erzsébet a keresztény irgalmasság mintaképe! Tekints reám, Aki bajaimban nagy bizalommal fordulok Hozzád!

Te mindig résztvevő szívvel könyörültél a szenvedőkön, a betegeken, és ínségeseken. Az özvegyeken, árvakon, és elhagyottakon. Könyörülj tehát az én szenvedéseimen is, és vigasztalj meg engem kérésem meghallgatásával!

Segíts meg mostani Ínségemben hogy én is érezzem, milyen édes az Úr s mily boldog az az ember, aki őbenne bíz. Ámen

Litánia Árpád-házi Szent Erzsébetről

Uram, irgalmazz nekünk!

Uram, irgalmazz nekünk!

Krisztus, kegyelmezz nekünk!

Krisztus, kegyelmezz nekünk!

Krisztus, hallgass minket!

Krisztus, hallgass minket!

Krisztus, hallgass meg minket!

Krisztus, hallgass meg minket!

Mennyei Atyaisten, ***Irgalmazz nekünk!***

Megváltó Fiúisten,

Szentlélek Úristen,

Szentháromság egy Isten,

Szentséges Szűz Mária, ***Könyörögj érettünk!***

Szent Ferenc, három rend alapítója

Szent Erzsébet asszony

Szent Erzsébet szüleid öröme

Szent Erzsébet, a gyermekek példaképe

Szent Erzsébet, a leányifjúság eszménye

Szent Erzsébet, a tiszta élet lilioma

Szent Erzsébet, a házasság dísze

Szent Erzsébet, hű és engedelmes feleség

Szent Erzsébet, a családi élet dicsősége,

Szent Erzsébet alázatos és szelíd asszony,

Szent Erzsébet, Isten szíve szerinti özvegy,

Szent Erzsébet, a szegények kedvelője,

Szent Erzsébet, a betegek szolgálója,

Szent Erzsébet, a szenvedő Jézus követője,

Szent Erzsébet, aki száműzetésedben is Istent dicsérted,

Szent Erzsébet, a ferences tökéletesség mintaképe,

Szent Erzsébet, Szent Ferenc ruhájának birtokosa,

Szent Erzsébet, hazád büszkesége,

Szent Erzsébet, Szent Ferenc harmadik rendjének pártfogója,

Isten Báránya, Te elveszed a világ bűneit,

Kegyelmezz nekünk, Uram!

Isten Báránya, Te elveszed a világ bűneit,

Hallgass meg minket, Uram!

Isten Báránya, Te elveszed a világ bűneit,

Irgalmazz nekünk, Uram!

Imádkozzál érettünk, Szent Erzsébet.

Hogy méltók lehessünk Krisztus ígéreteire.

Könyörögjünk!

Jóságos Isten, aki Szent Erzsébet sok jó cselekedetét és erénygyakorlatát az örökkévalóságban gazdagon megjutalmaztad, közbenjárására add, hogy a rosszat mindig elkerülhessük, a jót pedig szakadatlanul gyakorolhassuk, s így veled az örök hazában együtt örvendhessünk. Aki él és uralkodik mindörökké. Amen.

***

SZENT ERZSÉBET HIMNUSZ I.

Vigadj, boldog Pannónia,
mert Krisztus téged így szeret,
zengjen a himnusz dallama,
mondjál szívedből éneket!

Hiszen belőled származott
Erzsébet, ékes asszonyunk,
ki minden földit elhagyott,
mert hívta Krisztus, jó Urunk.

Királyi házba küldetett,
de isten kedves lánya lett.
Ezrek közül őt lelte meg,
s vezette így az égi kegy.

Ámul, vigad Türingia,
természet rendje változik,
csodákat láthat sok fia,
gyakran, ha ő imádkozik.

Halott nyer újra életet,
betegbe épség visszazáll,
a béna bátran lépeget,
s vakot világít fénysugár.

Méltó dicséret áldja őt,
dicsérje szó, és zengje dal.
Ő pártfogónk az Úr előtt
buzgó imádságaival.

Dicsérjük, áldjuk az Atyát,
s a Szentlélekkel egy Fiát,
hogy bűneink bocsánatát
megnyerjük, s majd az ég honát.
Ámen.

***

SZENT ERZSÉBET HIMNUSZ II.

Szent Erzsébet Asszony életéről
Emlékezzünk sok jótételéről.
Mi is őtet kövessük, azon legyünk,
Amit benne dicsérünk, cselekedjük.

Születék Erzsébet jó órában,
Királyi atyátul székes várban.
Mikor kezdett szólani nevedvén,
Első: Jézus szent neve vala nyelvén.

Szegényeknek egyszer télidőben
Alamizsnát hordott kötényében;
Mikor atyja korholá, ő szavára
Kenyérkéből csupa friss rózsa vála.

Mindenét elosztá szegényeknek,
Alamizsnát adván mindeneknek.
Hogy kiveték özvegyen jószágából,
Mégis jót tett másokkal fonásából.

Boldog szent halálán örülének
Az angyalok s szépen éneklének,
Háza felett daloló madárképben
Dicsérték a jó Istent nagy szentjében.

***

Bogdán József: Szent Erzsébet rózsaszirmai

„Annyi az éhező, ruhátlan és árva,
annyi kisgyermeknek nincsen anyukája.
Irgalomért kiált magányos és özvegy,
-aludnék Istenem, aludnék, de nem megy.”

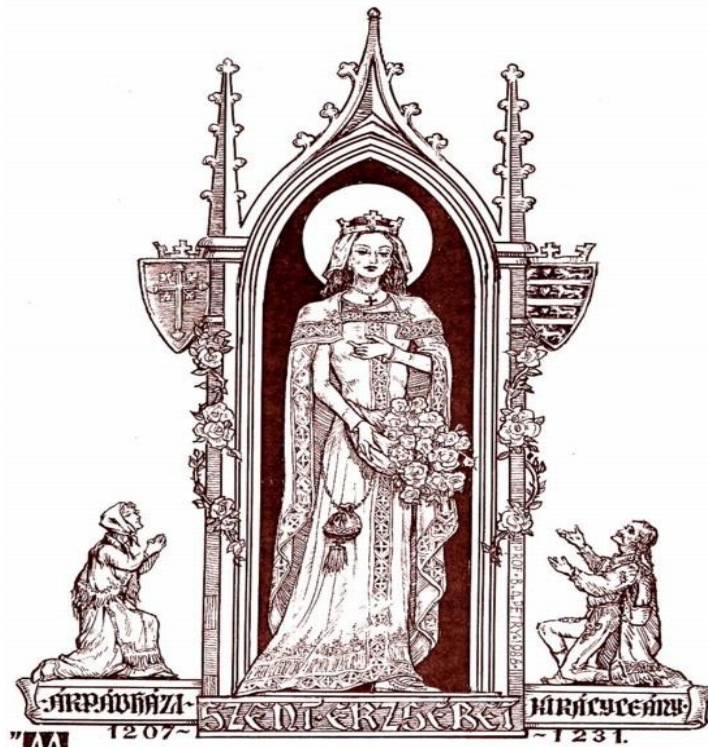
Tündérrózsa szirma fürdik a holdfényben,
mint ezernyi ostya földön és az égen.
Szent Erzsébet felkel, kenyeret és halat
visz a szegényeknek a köténye alatt.

„Mit viszel, mit viszel, Erzsébet leányom?”
-szól egy szigorú hang. -,Úgyis kitalálom:
vacsorára halat, kenyeret és tejet,
duzzadozni látom díszes kötényedet!”

Erzsébet kibontja köténye elejét,
rózsa szirma pilléz belőle szerteszt.
„Köszönöm, jó Uram, a mosoly -szirmokat,
a Te kezéd mindig, mindenkit simogat.

(Forr.: <http://www.szolgalohittan.hu>)

***

„Szent Erzsébet karácsonya”

(Drámajáték)

HÍRMONDÓ I.: *(dobbal, közben kb. 5-en szolgaruhában ott hallgatják)* Éljen a király!
(megismétlik) Közhírré tétetik és kidoboltatik, hogy fenséges királynénk, Gertrúd egészséges leánygyermeket hozott a világra. Tudja meg ország-világ, hogy kegyelmes királyunk, Endre, úgy határozott, az újszülöttet Erzsébetnek fogják hívni. Éljen a király! *(megismétlik)*
(szereplők el, jön az elbeszélő)

Elbeszélő: Az ország apraja nagyja örvendett a hercegkisasszony születésének. A királyi udvarban közben teltek-múltak az évek, és a palota egyre zajosabbá vált a gyerekzsivajtól. A kis Erzsébet és két bátyja, Kálmán és Béla sokat játszadozott a várban az ott szolgáló cselédek gyermekeivel. Éppen a karácsony ünnepe közeledett, amit minden gyerek nagy izgalommal várt.

I. felvonás

Gyermekek labdáznak a palota előtt. A kis Erzsébet társaival, Kálmán és Béla testvérével, a palota egyszerűbb gyermekeivel.

Kálmánka: Hú, de szép karácsonyunk lesz idén. Úgy nézem, estére havazni fog.

Bélácska: Nagyszerű volna! Akkor olyan hangulatos lenne a szenteste. Ilyenkor úgy érzem, mintha élet költözne ebbe a rideg palotába is.

Kálmánka: Neked is úgy tűnik? Mintha az ősi királyi ház, az egész rokonság együtt volna, kezdve az első magyar királytól a mi édesapánkig. Mennyi király és királynő lenne itt egyszerre!

Bélácska: Az aztán tényleg különös lenne. Mesélnének arról, hogy régebben milyen volt itt az élet. Azt egyébként tudod Kálmánka, hogy az első magyar király meg a családja milyen szép és meghitt békében éltek? Soha sem veszekedtek és sohasem kiabáltak egymással. Olyanok voltak, mint egy igazi szent család! *ez alatt a színpad szélénél játszadozva megjelenik Erzsébet, ahol még néhányan játszadoznak szegényes ruhában!*

Kálmánka: Milyen jó volna, ha a mienké is olyan lenne!

Erzsébetke: Istenem, de szép is lenne az.

Bélácska: Nicsak, itt vagy megint Erzsébetke? Hová tűntél az előbb?

Erzsébetke: Beugrottam a legjobb barátomhoz a várkápolnába. Elmeséltem Neki, milyen módon szerezhetek Neki újra örömet. Meg, hogy milyen jót játszottunk együtt az előbb.

Bélácska: Miért, ki a legjobb barátod, Erzsébetke?! Kivel szoktál ott beszélgetni?

Erzsébetke: Elmondom, de ígérjétek meg, hogy nem fogtok kinevetni!

B+K: Dehogy is fogunk, beszélj, áruld el!

Erzsébetke: Én amikor imádkozom, beszélgetni szoktam Jézussal. Elmondom, mi történt velem, meg arra kérem, ne legyen olyan sok szegény ember a világon

Bélácska: De jó, hogy tudsz így beszélgetni Vele, nekem még nem megy.

Erzsébetke: Pedig nagyon egyszerű, gyertek, megmutatom.

(letérdelnek, Erzsébet pedig énekel):

„Én édes Jézusom, figyelj most reám. Kis szívem, hű szívem szeret igazán. Szívemet egészen neked adom, szeress te is engemet, nagyon- nagyon.”

Kálmánka: Milyen szépen tudsz te imádkozni Erzsébet!

Erzsébetke: Ennek az a titka, hogy mindent szeretetből tegyünk, és segítsünk a szegényeken és nélkülözőkön. Amit egynek a legkisebbek közül teszünk, azt magával Jézussal tesszük. Gyertek utánam a konyhára! *(a három testvér elrohan, a többiek még ott maradnak játszani)*

Közben „A béke napja közel” dallama, majd ének. Ez alatt a hercegek mondjuk croissant osztogatnak Erzsébet kötényéből szegény társaiknak. (zene elhalkul, majd Béla)

Bélácska: Apánk nem kedveli az ilyesmit, ő csak a gazdagoknak ad, hogy a hódolói legyenek!

II. Endre: *(kijön hozzájuk)* Gyertek, gyertek, készüljünk a szentestére! Várnak már rátok az ajándékok. Remélem, örülni fogtok neki.!

Erzsébetke: *(át akar osonni, köténykáját felfogva, hogy ne lássák mit visz benne. II.Endre azonban felkapja és bele akar nézni)*

II. Endre: Megvan az én kis madárkám! Hová igyekszel ilyen sebbel-lobbal? Mit viszel, te? Csak nem a kedvenceidnek osztogatsz már megint? Tudod, nem örülök ennek, nem állunk annyira jól, hogy mindenkinek jusson! Szép az ajándékozás, de meg kell nézni, hogy kinek adsz!

Erzsébetke: Hogyhogy kinek? Amit ezeknek a szegény gyerekeknek adok, azt a Jézuskának adom, nemde?

II. Endre: És mit viszel Jézusnak?

Erzsébetke: Hát mit? Mit? Hát, hát (tétova hallgatás, majd találóan) . . . rózsákat!

II. Endre: *(kibontja a kötényt és bele akar nézni)* Rózsákat? Decemberben? Ugyan, ne tréfálj már! Hadd lám, nem veszem el most úgysem tőled, ha nem is az . . . *(belenyúl és kivesz egy rózsát)* Tényleg, nézzétek! Valóban friss rózsák!... Ez csoda!... Ez hihetetlen!... Anyjuk! Gertrúd! Nézd! Ez valóban egy szent gyermek! *(ölelgeti)*

Gertrúd: Elég volt a játékból, gyertek! Endre, te is gyere! Kezdjük az ünnepet! Minden kész már!

II. Endre: Nézd Erzsébetke rózsáit!

Gertrúd: Ugyan, Endre, légy már komolyabb! Azonnal idejössz Erzsébet! *(kutat a kötényében)* Szent ég! Szűz Anyám! Valóban friss rózsák! Egyem a szívedet kis szentem! *(most ő is ölelgeti)*

Erzsébetke: Édesanyám, ugye a többiek is jöhetnek? Hiszen olyan szegények, mint Jézus volt! Én Jézusnak akarok ajándékot adni ma!

II. Endre: Ez a kis csöppség jobban megértette a szentesti ajándékozást, mint mi idős fejjel. Arany

szíve van ennek a gyermeknek!

Gertrúd: Jól van Erzsébetkém. Légy igazán boldog, úgyis az utolsó karácsonyod itthon . . . Jövőre már Wartburg kastélyában töltöd a szentestét. Kicsim! Majd beleszakad a szívem, ha belegendolok, de ez volt az én sorsom is . . . én ugyanis onnan kerültem ide. Remélem, téged jobban fognak kedvelni, mint engem itt idegenben!

II. Endre: Adja Isten, hogy úgy legyen! De most már menjünk, és az ajándékozás előtt menjük be a várkápolnába. Gyertek be ti is gyerekek!

A királyi család és a többi gyerek is bejönnek újra a „várkápolnába”. A szobor köré.

Szerzetesek, végén az apáttal jön be, közben Adeste fideles dallama, majd latinul és magyarul. Az első szerzetesek hozzák a betlehemet, és leteszik a szobor elé.

Apát: Urunk Jézus áldását adjátok át egymásnak, születésének szent örömnépén! /az apát békecsókot ad a királynak és feleségének, majd a többiek is /

Mind: *Csendes éj /Majd dúdolva. Dallam alatt elvonulnak, elbeszélő elő./*

II. felvonás

Elbeszélő: Karácsony elmúltával a kis Erzsébetet szülei a távoli Németországba küldték. A régi időkben ugyanis a királyok gyermekeiket már kiskorukban eljegyezték egymással. A magyar király Erzsébetkét ezért küldte Wartburg várába, hogy ott készüljön fel a házasságra. Leendő férjét is kiszemelték, akit Lajosnak hívtak. Erzsébet viszont a fényűző palotában nem érezte jól magát, ő inkább a régi szép időkre gondolt...

A Wartburgi kastély udvarában beszélget a növekvő Erzsébet. A kórus O Tannenbaum dallamát dúdolják közben dárídó, mulatozás zaja innen-onnan. A szoborhoz egy karácsonyfát feldíszítve.

Erzsébet: Megint karácsonyeste van, de mennyivel más ez itt, mint otthon volt, emlékszel még, Guda?

Guda: De mennyire! Mindig az jár az eszemben. Én még most sem tudom megérteni, még kevésbé megszokni ezt, ami itt van.

Erzsébet: Más nem megy itt nap-mint nap, mint hangverseny, koncertek. Azután dárídó hajnalig vagy egy egész héten át. Nem is tudom, miből győzik?!

Guda: Még a karácsony is olyan furá náluk, a gyerekek nem is örülnek az ajándékoknak. Az egyik hercegkisasszony például azért bömbölt, mert arany nyakláncot kapott, holott ő gyémántköveset kért. Végleg nem értem, mi köze van mindennek Jézus születése ünnepéhez?

Erzsébet: Most is várnak a karácsonyi lakomára, de Isten látja lelkemet, nem nekem találták ki ezt a német stílust. Tipegve járni, feszesen ülni, suttogni. Ha vidámabb vagyok, már rögtön: Pszt! Te, ez nem illik! Ha szökkenek egyet: lassan már! Lassan, méltóságteljesen! Milyen grófné leszel?! Ne szertelenkedj!

Guda: Meg, hogy miből győzik a mulatozást?! Szerintem a te hozományodból telik a lakomákra ezeknek a léhűtőknek.

Erzsébet: Az egyszerű emberek pedig dideregnek, nyomorognak. Mennyire bánt ez az

igazságtalanság! Jézus tanítványainak mondjuk magunkat, és közben ezt merjük tenni! Milyen jó, hogy Jézus szegénynek született. Bár csak már én is egészen olyan lennék, mint Ő.

Lajos: *(lendületesen jön feljük, és lelkesen köszönti őket)* Boldog karácsonyt mindkettőtöknek Jézus születése ünnepén!*(megöleli az egyiket, majd a másikat)*

Erzsébet: Neked is kedvesem, Lajos!

Lajos: Erzsébet, mit fagyoskodszt itt a hidegben, benn már várnak! Jöjj a szent karácsonyt ünnepelni!

Erzsébet: Lajos, Guda is velünk tarthat?

Lajos: Kedvesem, tudod, hogy anyám nem engedi meg, hogy szolgálók is betérjenek hozzánk! Guda, próbálj megérteni minket. Egyébként hoztam neked egy kis ajándékot. Friss kalács.

Guda: Mily szerencse, hogy ilyen ember is van itt, mint Lajos gróf! Isten áldja meg jóságáért!

Lajos: Most pedig mennyünk, még megfázol idekint, Erzsébet!

Erzsébet: Én bent fázom nálatok. Valahogy olyan hideg ott minden. Olyan elszomorító.

Lajos: Kérlek, ne szomorkodj! Viseld el a rokonaimat is Jézus iránti szeretetből! *(elmennek kettesben, a szolga más irányban, függöny be, kórus hangosan, O Tannenbaum)*

Függöny szét. Wartburgi palota díszterme. Karácsonyfa, díszekkel. Az udvartartás az asztal körül. Főhelyen Hermann őrgróf és felesége, Zsófia hercegasszony, Erzsébet nevelői. Lajos és Erzsébet belépnek.

Hermann: No végre, itt vagytok! Megkezdhetjük az ünnepi vacsorát! Már egészen kihűl ez a remek sült hal, ez a pompás beigli.

Zsófia: Jesszus Mária! Hát te meg hogyan jöttél ide, már megint ebben a ruhában! Egy ilyen nagy ünnepen! Borzalmas! Hol van az ékszerekkel kirakott ruhád, amit tőlünk kaptál ajándékba?

Erzsébet: Elajándékoztam a szegényeknek!

Zsófia: Sírba viszel engem ezzel az állandó adakozási mániáddal!

Hermann: Te még karácsonykor sem nyughatsz! Érthetetlen ez a tékozlás, amit végbeviszel! Gondolj ránk is! Mi lesz az udvar fényével, ha ezt te egyre inkább folytatod? Mi???

Zsófia: Azt a zafir gyűrűt is biztosan ott hagytad nekik! Meg azt a szép gyémánt nyakláncot is! Istenem! Mi lesz velünk? Legalább karácsonykor légy tekintettel ránk!

Erzsébet: */hangosan/* Mélyszéges elnézésüket kérem, ha megbántottam ezzel, de én . . .

Zsófia: Semmi de! Lelketlen vagy, meg hogy beszélsz! Csak úgy zeng minden! Nem vagyunk süketek! Milyen grófné leszel? Még járni sem tudsz rendesen! Folyton csak szökdécselsz, mint egy veréb! Semmi méltóságteljesség nincs benned! Nem is vagy úri társaságba való! Azért is érzed

magad jól a koldusok között!

Erzsébet: Ha úgy vélik jobbnak, szívesen elvonulok kolostorba!

Lajos: Ne, Erzsébet! Maradj! Eddig úgy gondolkodtam, mint itt mindenki. De mióta itt vagy, egyre inkább kezdem belátni, hogy a te életmódod az Istennek tetsző, még ha nem is tudlak mindenben követni.

Zsófia: Legalább neked legyen eszed, fiam! Ennek a bohém lánynak semmi érzéke nincs az élethez!

Hermann: No, de már elég volt a hiábavaló fecsegésből! Nézzük el ennek a balgának az ostobaságát, talán majd meg jön az esze. Kezdjük meg az ünnepet! Jertek a fenyőhöz! (*rázendít*) „Ó, Tannenbaum! /hamisan, erőlködve) . . .” Milyen gyönyörű ez az este! Ilyenkor mindig elérzékenyülök. Eszembe jut gyermekkorom. De boldogok is voltunk akkoriban. Hogy vártuk az ajándékot, hogy örültünk neki!

Itt vannak hát az ajándékok gyermekeim, örvendjete!(közben ajándékosztás, nyafogás)

Zsófia: Erzsébetnek felesleges adni, úgy is elherdálja!

Erzsébet: Nagyobb öröm adni, mint kapni!

Zsófia: Megint visszabeszélsz! Maradj végre csendben! Élvezd a hangulatot! (nyafogás)

Gyerek1: Jaj, anyu, nekem tudod, hogy a pöttyös bunda tetszik, miért ilyet vettél.

Gyerek2: Mi ez az ócskaság? De hát ezen a hajpántról hiányoznak a smaragdok. Kinek kell ez a vacak. (eldobja)

Hermann: No, most már elég legyen. Lássunk inkább az ünnepi vacsorához, hogy teljes legyen az ünnepi hangulat! (*asztalhoz*)

Erzsébet: (*Lajoshoz*) Lajos, én inkább átmegek a szerzetesekhez imádkozni, meg betlehemet nézni, eltűnődni egy kicsit rajta.

Lajos: Meg a szegényeiddel lenni. Ugye? No, menj csak, később majd én is átmegek. (*megy a többiek után, Erzsébet másik irányban, kimegy*)

Később „Tannenbaum” foszlányok, hahota.

III. felvonás

(*Palota udvara*)

Elbeszélő: Így teltek az évek a kastélyban. Lajosnak közben többször messzi földre kellett utaznia, hogy csatát vezessen. Az egyedül maradt Erzsébet pedig tovább jótékonykodott, és nevelte három gyermeküket, akikkel az Isten megajándékozta házasságukat. Az udvarhölgyek mindent elkövettek annak érdekében, hogy megkésérítsék a szentéletű Erzsébet és gyermekei *életét*. Hosszú idő után Lajos gróf igyekszik haza feleségéhez, Erzsébethez, és családjához országos gondjaiból kicsit megnyugodni. Épp karácsonyeste van. A kapuban udvaronc várja és hozzá szegődik.

Udvaronc: Ó, csak hogy itt van végre, a mi kegyelmes urunk! Uram, legjobbkor jöttél. Úrnőnk

teljesen felforgatta a vár életét. Oda a lendületes művészi élet, a mesterdalnokok vidám hangversenyei, a nagyszerű lakomák és hangulatos esték! Hitvesed herdálja a vár minden kincsét, a kastély tele van nyomorékokkal. Lassan olyan már, mint egy nyomornegyed. Képzeld, most is mit csinált?!

Lajos: Ugyan mit?

Udvaronc: Mondani sem merem.

Lajos: Csak mondd!

Udvaronc: Uram! Egy leprást vitt be a te ágyadba! Hogy közelebb legyen ápolni.

Lajos: Igazat beszélsz? /ingerülten/ Ez azért mégis csak túlzás! Megyek, intézkedem! Pedig épp szent Karácsony ünnepe van! Szerettem volna egy kissé végre vele meghittten együtt lenni, a sok országos gond után. Pont csak ez hiányzott már!

Erzsébet: Drága uram! Mennyire vártalak, hogy megérkezel! Már hosszú hónapok óta csak várlak. Mily kedves ez a találkozás!

Lajos: Szótlanul félrelöki Erzsébetet, és elsiet./ki/

Erzsébet: (megrendülve) Biztos elárulták, hogy mit tettem! (sírdogál) *Glória dallam dúdolva*

Elbeszélő: (Glória dúdolva) Miközben Lajos berontott szobájába, hogy kirángassa onnan a leprás beteget, hirtelen látomása lett. Nagy fényesség töltötte be a szobát, az ágyában pedig a koldus helyett magát Jézust látta feküdni. Lajos a csodától teljesen megrendült, és szégyenkezve sietett vissza feleségéhez, hogy bocsánatot kérjen durvaságáért.

Lajos: Bocsáss meg nekem Erzsébet, hogy ingerült voltam. Felbosszantottak azok, akik itt élnek a palotában. Zavarja és bosszantja őket az elmúlt aranykor, a lakomák hiánya. Dicsőség a magasságban Istennek! Isten kegyelme van veled Erzsébet! Csodát láttam bent a szobában. Míg ideérkeztem, mindig az volt bennem, hogy valóban találkozni fogok Jézussal karácsonykor. De erre nem számítottam. Erzsébet, csoda történt!

Erzsébet: Emlékszel, mit mond Jézus? Amikor lakomákat készítesz, hívd meg a koldusokat, sántákat, bénákat, és boldog leszel, mert nem tudják visszafizetni neked.

Lajos: Erzsébet, belátom, hogy igazad volt. Most pihenni jöttem haza, hogy azután felkészüljek a keresztes háborúra, a Szentföldrért vívandó harcokra. A keresztes sereg útját elő kell majd készítenem. Újra visszafoglaljuk a Szentföldet.

Erzsébet: Te tudod, mit teszel. De gondolj bele, valóban ez a mi Urunk akarata? Urunk szülőföldje kétségtelenül szent föld, de jószérivel mégsem lehet ott Isten Ország, ahol az emberek gyilkolják egymást.

Bár, kedves uram, te is tudod, hogy mennyire szeretlek tégy, ahogy jónak látod. Isten mindenütt elkísér! De ezt a szentestét töltsük együtt a gyerekekkel abban az örömben, hogy Jézus velünk van. Gyerekek, gyertek gyorsan (előjön 3 gyerek), megjött édesapátok!

Lajos: Sziasztok, drága kincseim.

Gyerekek: Jaj de jó hogy megjöttél apu. (egyikük) Apu, sokáig maradsz itthon?

Lajos: Sajnos csak a mai estét tudom veletek tölteni, tudjátok, háborúba megyek. De most ne gondoljunk erre a szörnyűségre, inkább ünnepeljük a karácsonyt. Menjünk közösen az éjféli misére .(elvonulnak)

IV. felvonás

(Várkápornában)

Elbeszélő: A karácsony elmúltával Lajos örgróf a hadsereg élén a Szentföldre vonult. Ám az egyik csatában súlyos sebet kapott, és rövidesen meghalt. A királyi udvar mélyen gyászolta a herceget. Erzsébet szomorúsága férje halálával mérhetetlenné változott. A gonosz király és felesége még sokkal inkább megkeserítették Erzsébet és gyermekei életét, és egy napon ki is dobták őket a palotából. A földönfutóvá vált hercegnő és gyermekei a hideg elől a szerzetesekhez menekültek.

Barátok temploma. Szépen vonulnak, mint az első felvonásban. (valami gregorián).

Apát: Kapus testvér! Hamarosan jönnek a betlehemesek, kérlek, majd ereszd be őket! /kopogás/. Ó, már itt is vannak!

Kapus: *(odamegy az ajtóhoz, kinéz)* Szent ég! Hiszen ez az úrnő és gyermekei! Mi történt veled, úrnőnk?

Erzsébet: *(bejön a szerzetesek közé, majd kiáltva, örömmel mondja)* Testvérek! Húzzátok meg az összes harangot, de mind! És zengjétek hálaéneket! Mint ama első éjszakán a szent angyalok kórusa, mert nagy dolgot művelt velem az Isten.

Apát: De hát agyon vagytok fagyva. Mi történt veletek. Csak nem ütöttek el benneteket a palotából?

Erzsébet: Bizony úgy van, ahogy mondd. Én mégsem vagyok szomorú, mert úgy érzem, most végre gyermekkorom óta először boldog lehetek karácsonykor. Végre szegény körülmények között tölthetem az ünnepeket, hisz nem fényűző palotában, hanem egyszerű barlangban született meg a mi Megváltónk.

Apát: Testvérek! Isten hatalmas csodája előtt állunk megrendülten. Egy gazdag, akinek sikerült átjutni a tű fokán Isten kegyelmébe. A mi úrnőnk megértette a karácsony lényegét. Fel nagy örömré, zengjünk vígan hálaéneket. */Fel nagy örömré, ma született, a végén kopogás/*

/A szobor körül betlehemes játék/

Apát: Kapustestvér, nézd meg, valószínűleg ideértek a betlehemesek. */köszöntenek közösen az eredeti szöveg szerint-szabad-e betlehemezni?/* Természetesen, itt az alkalom, hogy köszöntsétek a megszületett Megváltót.

BETLEHEMES

/ A BEFEJEZŐ DAL DÚDOLVA, EZALATT AZ ÖSSZES SZEREPLŐ BEJÖN kezükben égő méccessel, a többieknek is adnak, MAJD Erzsébet és gyermekei közepén állva kezdődik az ének:

Fenyőgallyas Kis Jézuska lelkünk drága gyöngye, a szeretet fehér szárnyán szállj siess a földre, lelkünkben kis jászolocskát készítettünk néked, puha fehér takaróba göngyölgetünk téged. Majd újra dúdolva, közben félhomály, és kis mécceseket lehelyezik a betlehem elé.

Finita est, Deo gratias!

